

[K. Helveg Petersen.]

delse vil NATO-landene ikke gå med til. Dette sammenstød af modstående synspunkter kan blokere udviklingen. Begge parter burde kunne bøje sig, i Vesteuropa ved i praksis at acceptere, at der findes en østlig statsdannelse, hvis ledelse nødvendigvis må inddrages i forhandlinger om alle ændringer af status quo, i Østeuropa ved, at man affinder sig med, at der ikke gives formel anerkendelse af den østtyske stat. Jeg tilføjer, at der er jo ikke meget, der i den øjeblikkelige situation tyder på, at man vil kunne enes om et sådant praktisk grundlag. Men under alle omstændigheder er det en opgave for Danmark at styrke en tilnærmelsespolitik, der kan føre frem til den almindelige sikkerhedsordning, der må komme, og som indebærer Tysklandsspørgsmålets løsning i fuld forståelse med nabo-staterne og med garantier fra de 2 supermagter. Vi bør udnytte alle muligheder for at fremme denne opgaves løsning.

Det må vist indrømmes, at vor sikkerhedspolitiske debat har været præget af stor snæverhed, fordi den i så høj grad kredser omkring NATO som det væsentligste led i denne politik. Men vor sikkerhed kan jo meget vel blive udsat for trusler fra konflikter, der har deres oprindelse i en helt anden del af verden. Vi taler ikke i dag om krigsfare i Europa, men derimod om krigsfare i Asien og i Afrika. Denne forskydning af brændpunkterne i krig-fred problematikken må naturligvis sætte sig spor i vor udenrigs- og sikkerhedspolitik. Vi må tvinges til at tænke tingene igennem på en ny måde for at få klarlagt, på hvilke områder en ny indsats er nødvendig, og på hvilke områder vi skal forstærke, hvad der allerede er i gang, og jeg tror, at vi under disse overvejelser skal ofre tid på spørgsmålet om samarbejdet mellem de mindre nationer.

I næsten ethvert konfliktmønster er stormagtsinteresserne repræsenteret, ikke først og fremmest som ideologiske modsætninger, men, om man vil, som gammeldags stormagtsmodsatninger. Den tendens, der er til, at de små lande søger tryghed med centre i alliancer, med centre i de store nationer, bør ikke afholde de små lande fra at søge sammen til rådslagning tværs over de skel, som alliancer og regionale

aftaler sætter. Hvis de mindre nationer, der jo er langt de fleste, i højere grad kunne bevæge sig, også selv om de er medlemmer af en eller anden gruppe af stater, ja, så ville meget være vundet, og det ville være i god kontakt med hele den verdenspolitiske udvikling.

Udenrigsministeren kom i sin tale ind på det konfliktstof, der ligger i spændingsforholdet mellem den rige og fattige del af verden, og han brugte her udtrykket nord-syd problemet. Ministeren sagde i den sammenhæng, at sult og nød blandt store menneskemasser ikke blot var et spørgsmål om menneskelig forpligtelse til at solidariser sig med disse nationer, men også et sikkerhedsproblem for de bedre stillede. Ministeren antydede, at denne betragtningsmåde kunne synes kynisk. Det er den ikke, den er realistisk, der er intet som helst forkert i at tage spørgsmålet om hjælpen til udviklingslandene op som et sikkerhedspolitisk problem.

Netop i dag mindes vi om, hvor mørkt det ser ud for udviklingslandene, gennem de udtalelser, som formanden for en delegation repræsenterende 77 lande i Asien, Afrika og Sydamerika i går fremsatte på et pressemøde her i København. Delegationens formand, minister Jayewardene fra Ceylon, pegede på, at udviklingslandene repræsenterer 75 pct. af verdensbefolkningen eller over 2 milliarder mennesker, men de råder kun over 10 pct. af verdens indkomster. Og han oplyste, at mens prisen på de fattige landes hovedprodukter, råvarerne, er faldet med 7 pct. i den sidste halve snes år, er industrilandenes eksportpriser steget med 10 pct. Han karakteriserede situationen som helt desperat på grund af de faldende indkomster sammenholdt med den enorme vækst i befolkningerne.

Ministeren gjorde den bemærkning i sin redegørelse, at Danmark aktivt skal medvirke til en handelspolitisk udvikling til fordel for udviklingslandene. Der bliver lejlighed dertil på FN-konferencen i New Delhi i februar, hvor man skal beskæftige sig med handelsforholdene mellem de rige og de fattige lande. Jeg håber, at man fra dansk side vil sætte ind med stor energi for at påvirke udviklingen i den rigtige retning. Det er en konference, som i betyd-